

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת אלי דלל

פ/4564/25

הצעת חוק שנת שירות, התשפ"ד–2024

הגדרות

1. בחוק זה –

"חוק שירות בטחון" – חוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו–1986¹ ;
"מוסד ציבורי מפעיל" – מוסד ציבורי כהגדרתו בסעיף 3א(א) לחוק יסודות
התקציב, התשמ"ה–1985², או גוף הממלא תפקיד ציבורי שהוא גוף
מבוקר כמשמעותו בסעיף 9(1) עד (7) לחוק מבקר המדינה, התשי"ח–
1958 [נוסח משולב]³, שהוכר לפי סעיף 2 ;
"מתנדב לשנת שירות" – כל אחד מאלה שהתנדב לביצוע שנת שירות –
(1) אזרח ישראלי או תושב ישראל, שוועדה רפואית קבעה כי הוא
נמצא בלתי כשיר לשירות או בלתי כשיר ארעית לשירות לפי חוק שירות
ביטחון, ורשאי להתנדב לשירות ביטחון לפי החוק האמור ;
(2) מיועד לשירות ביטחון – כהגדרתו בחוק שירות ביטחון,
ששירותו הסדיר נדחה, לפי סעיף 36 לאותו חוק, עקב התנדבותו לשנת
שירות ;
(3) מי שרשאי לשרת בשירות לאומי או בהתנדבות קהילתית לפי
סעיף 3 לחוק שירות אזרחי, התשע"ז–2017⁴ ;
"שנת שירות" – התנדבות בקהילה המתבצעת במסגרת מוסד ציבור מפעיל
לתקופה שאינה עולה על 12 חודשים בידי מתנדב לשנת שירות לפני
התייצבותו לשירות ביטחון, התנדבותו לשירות ביטחון או שירותו
בשירות לאומי או שירות לאומי-אזרחי, לפני העניין ;
"השר" – שר החינוך.

¹ ס"ח התשמ"ו, עמ' 107.

² ס"ח התשמ"ח, עמ' 60.

³ ס"ח התשי"ח, עמ' 92.

⁴ ס"ח התשע"ז עמ' 632.

2. הכרה במוסד ציבורי מפעיל (א) המנהל הכללי של משרד החינוך או מי שהוא הסמיך לעניין זה יכיר במוסד ציבורי מפעיל לשם הפעלת מתנדבי שנת שירות, לפי הוראות שקבע השר, באישור ועדת החינוך, התרבות והספורט של הכנסת.
- (ב) הוראות כאמור בסעיף קטן (א) יקבעו את דרך ההכרה במוסד ציבורי מפעיל ואת התנאים להכרה ויתייחסו, בין היתר, לאופן ההתאגדות של המוסד הציבורי המפעיל, ליכולתו הכספית והארגונית, לבעלי התפקידים בו, לתכנית החינוכית-לימודית שתונהג בו ולתנאים הפיזיים והבטיחותיים הנדרשים לפעילותו.
3. תקציב (א) אוצר המדינה ישתתף לפי חוק זה בכל שנה בתקציבו של המוסד הציבורי המפעיל בסכום השווה למכפלת מספר המתנדבים בשנת שירות באותו מוסד ציבורי ב-25,500 שקלים חדשים; הסכום יעודכן באופן ובמועדים שיקבע השר.
- (ב) תקציב שנתי להשתתפות אוצר המדינה בתקציבן של כלל המוסדות הציבוריים המפעילים ייקבע בתחומי פעולה נפרדים, מחציתו בסעיף תקציב משרד החינוך ומחציתו בסעיף תקציב משרד הביטחון, בחוק התקציב השנתי; לעניין זה, "תחום פעולה" ו"סעיף תקציב" כהגדרתם בחוק תקציב שנתי כמשמעותו בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985.⁵
- (ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), מספר המתנדבים בשנת שירות, בכל המוסדות המפעילים שנת שירות שיובא בחשבון לעניין השתתפות אוצר המדינה לפי סעיף זה לא יעלה ביותר מ-15% מדי שנה לעומת השנה שקדמה לה.
4. תחילה של חוק זה ביום א' בטבת התשפ"ה (1 בינואר 2025) והוא יחול על שירות בשנת שירות המתבצע החל ממועד זה ואילך.

ד ב ר י ה ס ב ר

מדי שנה מתנדבים כ-3,000 צעירים לשנת שירות בקהילה טרם גיוסם לצבא או לשירות לאומי. המתנדבים מגיעים ממגוון יישובים, ומארגוני ותנועות נוער מרחבי הארץ והם מהווים את חוד החנית בעשייה החברתית, החינוכית והערכית.

מתנדבי שנת השירות מבקשים לדחות מיוזמתם את גיוסם לצה"ל ולשירות לאומי בשנה אחת, שבמהלכה הם מתנדבים לטובת אוכלוסיות מוחלשות בקהילה. בתום השנה, המתנדבים מתגייסים לשירות צבאי או מבצעים שירות לאומי וממשיכים בפעילות קודש לטובת המדינה. רבים מהמתנדבים מתגייסים לשירות צבאי ביחידות עילית ולתפקידים פיקודיים בהמשך לשליחות הערכית שנטלו על עצמם

⁵ ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

מיוזמתם.

מדינת ישראל נדרשת לעודד את מפעל שנת השירות, התורם תרומה ניכרת להכנת החניכים לשירות צבאי מלא ומשמעותי, מעודד את המוטיבציה לשירות בקרב אוכלוסיות שניכרת בהן ירידת מוטיבציה לשרת שירות משמעותי, ובד בבד מעורר מודעות החניכים לנושאים חברתיים העומדים על הפרק.

מפעל שנת השירות פרוס מאילת ועד קריית שמונה, בערים, בעיירות, בקיבוצים ובשכונות ומקיף את כל חלקי העם והארץ. המפעל גדל וצומח וישנו פוטנציאל אדיר להמשך, אך הוא אינו מתוקצב בהתאם לגידול הטבעי, ובכל שנה מחדש מתברר שעל מנת להסדיר את המימון מתחייבת התערבות פוליטית מפלגתית, דבר שאינו ראוי ואינו מכבד את הכנת החניכים לשירות בצה"ל. לפיכך, מוצע להסדיר את נושא שנת השירות בחקיקה.

הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת ירון לוי וקבוצת חברי הכנסת (פ/25/4509).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ב באייר התשפ"ד (20.05.2024)